

LA JUNTA LOCAL D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA D'INCA (1891-1912)

Antoni Aulí Ginard¹, Joan Pons Julià²

1. Mestre de Primària i EF. Investigador.
toniag10@hotmail.com

2. Mestre jubilat i investigador.
joanponsjulia@gmail.com

Paraules clau: Inca, Junta, ensenyament, mestres.

Resum. *Les juntes locals d'Instrucció Pública es van implantar a Espanya el 1825 amb el nom de "Juntes del Poble". L'any 1857, amb l'aparició de la Llei Moyano d'instrucció pública, es van regular aquestes juntes (i també les provincials), com a mostra de la importància que se'ls concedia des de l'Administració de l'Estat.*

Les juntes estaven compostes per l'alcalde, com a president, un regidor, un eclesiàstic elegit pel diocesà i tres o més pares de família. Les seves atribucions en relació amb les escoles establertes al municipi respecte eren les mateixes que les de la Junta Provincial d'Instrucció Pública respecte a la totalitat d'establiments d'ensenyament de la província. S'havien d'encarregar de la vigilància i el règim administratiu de les escoles primàries, així com del foment i la protecció de la cultura popular. En definitiva, havien de vetllar pel compliment de l'horari escolar per part del professorat i de l'alumnat, controlar els inventaris escolars sobretot quan es produïen els canvis de mestres, registrar qualsevol irregularitat que es produís respecte als docents, atendre les queixes i reclamacions dels ensenyants, supervisar la conservació i la reparació de les escoles, procurar que l'ensenyament tengués un caràcter patriòtic i d'inculcació de preceptes morals.

En aquesta comunicació volem fer un estudi sobre el funcionament de la Junta Local d'Instrucció Pública d'Inca entre el mes d'octubre de 1891 i el mes de maig de 1912. La composició de la Junta durant el període esmentat, les sessions celebrades cada un dels anys, les principals decisions preses, els problemes educatius exposats o detectats... seran els principals elements d'aquest estudi, que ens ajudarà a entendre aspectes de la història de l'educació a la ciutat d'Inca de finals del segle XIX i principis dels XX.

Keywords: Inca, Board, teaching, teachers.

Abstract. *The Local Boards of Public Instruction were established in Spain in 1825 under the name “Juntas del Poble”. In 1857, with the approval of the “Moyano” Public Instruction Law, these boards (and also the provincial ones) were regulated as a sign of the importance given to them by the Public State Administration.*

The boards were composed by the mayor, as president; a councillor, an ecclesiastic elected by the Diocesan, and three or more family men. Its competences at the schools established in each municipality were the same as those of the Provincial Board of Public Instruction from all educational establishments in the province. They had to be in charge the monitoring and the administrative regime of primary schools, as well as the promotion and protection of popular culture. In short, they had to ensure that teachers and students follow the school schedule, control school inventories -especially when teachers change-, register any irregularities that occur with regard to teachers, attend to complaints and claims of teachers, supervise the conservation and repair of schools, ensure that education has a patriotic character and the inculcation of moral precepts.

In this communication, we pretend to carry out a study on the operation of the Local Board of Public Instruction in Inca between October 1891 and May 1912. The composition of the board during the mentioned period, the sessions held each of the years, the main decisions taken, the educational problems identified or detected will be the main elements of this study that will help us to understand those issues of the history of education in the Inca city at the end of the 19th and early 20th century.

1. INTRODUCCIÓ

Les juntes locals d'Instrucció Pública es van implantar a Espanya gracies al Plan de Escuelas de febrer de 1825, amb el nom de “Juntas del Poble”.

L'any 1857, amb l'aparició de la Llei Moyano d'instrucció pública,¹ es van regular com a mostra de la importància que se'ls concedia des de l'administració de l'Estat. Les atribucions de les juntes locals d'Instrucció Pública van ser demarcades pel Reglament del 2 d'octubre de 1880. L'objecte de les juntes locals era promoure i impulsar el desenvolupament de la instrucció pública a les seves respectives jurisdiccions. Estaven formades en un primer moment pel batle del municipi, de dues a cinc persones més designades per la corporació municipal, i les persones nomenades per la secretaria del ram.

1 Llei d'instrucció pública, aprovada el 9 de setembre de 1857 pel ministre liberal Claudio Moyano Samaniego i que va estar vigent fins a la Segona República Espanyola, encara que després va continuar fins a l'any 1970, en què aparegué la Llei general d'educació. Fou la primera llei en què l'Estat regulava els plans d'estudis intervenint en l'educació.

Posteriorment, a més del batle del municipi i un regidor, hi havia el capellà de la parròquia i diversos pares de família, que actuaven com a vocals. Més endavant també en formaren part el jutge municipal, el metge i els directors i les directores dels centres educatius, o els mestres i les mestres de les escoles unitàries en aquells indrets on no hi havia encara escoles graduades.

Les juntes locals eren l'òrgan municipal d'administració de l'ensenyament i depenien de les juntes provincials amb jurisdicció pròpia. Eren una reunió d'autoritats, funcionaris i capacitats socials a qui l'Estat considerava representants legítims de la cultura de l'indret on exerceixen les seves activitats.

2. CONTEXT HISTÒRIC

L'any 1891, data en la qual encetam el Llibre d'actes de la Junta d'Instrucció Pública de l'Ajuntament d'Inca, el canceller alemany Otto von Bismarck presentava la seva dimissió a l'emperador de l'imperi austrohongarès, Guillem II, fet amb el qual es posava en perill l'estabilitat pacífica entre els països. Era l'època dels escriptors Oscar Wilde i Alexandre Dumas, del triomf de l'actriu de teatre Sarah Bernhardt, dels pintors Gauguin o Munch, dels compositors Anton Dvorrák o Claude Debussy, del filòsof Friedrich Engels i de les aventures del detectiu Sherlock Holmes, personatge de ficció creat per Sir Arthur Conan Doyle. Durant aquest final de segle XIX, es descobria el motor dièsel, s'inaugurava el ferrocarril més llarg del món, el Transsiberià; la Xina i el Japó es disputaven Corea, Roentgen descobria els raigs X i el poeta José Martí moria a Cuba en un escaramussa amb les tropes del coronell Ximénez de Sandoval. Així mateix, Santiago Ramón y Cajal descobria el sistema nerviós, mentre que es produïa el desastre del 98, amb la pèrdua per part de l'Estat espanyol de les seves colònies a Cuba i Filipines en mans dels Estats Units. Aleshores naixia la generació del 98 amb els escriptors Azorín, Unamuno, Pío Baroja, Ramiro de Maeztu, Valle Inclán, Benavente, els germans Machado, Menéndez Pidal, Gabriel Miró, Ortega y Gasset...

Amb l'arribada del nou segle, es van succeir esdeveniments com el naixement de la mecànica quàntica, el vol del primer zepelí, la presentació de la teoria de la relativitat, els primers premis Nobel a Suècia, el primer vol dels germans Wright, el repartiment del Marroc entre França i Espanya, la sublevació a bord del cuirassat *Potemkin* –precursora de la revolució russa–, el terratrèmol de San Francisco amb més de 1.000 morts i 50.000 famílies sense habitatge, el començament de la tasca pedagògica de Maria Montessori,² la revolució mexicana amb Pancho Villa i Emiliano Zapata com a líders o el naufragi del Titànic.

2 Pedagoga italiana que va renovar l'ensenyament desenvolupant un particular mètode, conegut com a mètode Montessori, que s'aplicaria inicialment en escoles primàries italianes i més tard a tot el món.

Després de la pèrdua de Cuba, Puerto Rico i Filipines l'any 1898, el somni del passat imperialista espanyol decaigué, la qual cosa provocà una crisi d'identitat generalitzada, que va donar pas a un conflicte social entre els que pretenien recuperar la ideologia del passat i els que veien la necessitat de construir una consciència nacional propera a la perspectiva moderna i lliberal de les nacions europees.

A principis del segle XX la població de l'Estat espanyol era de 19 milions d'habitants. L'esperança de vida d'aquestes persones era de 34 anys. Les famílies tenien cinc fills de mitjana i el 50 % dels infants que naixien no arribaven als 5 anys. Els supervivents estaven condemnats a ser analfabets, en un país en el qual el percentatge d'analfabetisme arribava en alguns indrets al 64 %. A nivell productiu només hi havia indústria a Catalunya i al País Basc. El sou mitjà d'un treballador a les ciutats oscil·lava entre les 3 i les 4 pessetes al dia, i les dones guanyaven la meitat per la mateixa feina.

La situació a la Part Forana era encara pitjor. Vivien del camp 13 milions de persones, xifra que suposava prop del 70 % de la població, en unes condicions per davall del nivell de subsistència, degut que les terres estaven mal repartides, amb finques molt extenses en mans de terratinents o massa petites, la majoria d'elles poc fèrtils. Les sequeres eren comunes i els sistemes de reguiu estaven mal planificats. Els jornals es pagaven a 1 pesseta per dia com a molt.

Durant els primers anys del segle XX, el context polític va provocar l'auge del nacionalisme català, que demanava l'autonomia de les seves regions. Per la seva part, l'Església catòlica tornava a tenir un estatus privilegiat en la seva relació amb l'Estat, i havia recuperat de manera espectacular la seva presència pública, amb una gran influència sobre la societat. El Partit Liberal integrava en les seves propostes l'anticlericalisme progressista, acusant l'Església de predicar la resignació als pobres mentre que els poderosos s'enriquien, i també d'haver beneït la darrera guerra colonial. Per aconseguir l'avanç del país, era imprescindible tallar els llaços entre Església i Estat, així com instaurar-ne un de modern i laic. El 1907 es creava l'Institut d'Estudis Catalans, mentre que l'Estat es llançava a una nova empresa expansionista amb l'ocupació del Marroc, de la qual no es va obtenir un benefici concret i sí una important pèrdua de soldats. Antoni Maura³ iniciava el seu "govern llarg" intentant reformar el sistema electoral sense aconseguir canviar-lo, així com dur a terme l'aprovació de la Llei d'administracions locals, que volia obrir la possibilitat de crear mancomunitats locals i provincials. Aquesta llei anava dirigida a satisfer les aspiracions autonomistes de Catalunya, però la proposta fou rebutjada pel Parlament. També va fracassar la Llei de repressió del terrorisme, orientada a frenar els anarquistes.

3 Advocat i polític mallorquí.

El juny de 1909 les tribus rifenyes que duïen uns mesos fustigant els miners espanyols mataren a alguns d'ells. El govern d'Antoni Maura va mobilitzar 20.000 reservistes que havien d'embarcar cap al Marroc al port de Barcelona. Hi havia pares de família amb fills que no havien pogut pagar per alliberar-se d'anar a la guerra. De forma espontània les dones protestaren, i varen impedir l'embarcament dels reclutats. Els socialistes, anarquistes i republicans convocaren una vaga general. El 27 de juny d'aquell any, els rifenys atacaren les tropes espanyoles en el Barranco del Lobo i mataren més de 1.000 soldats i alguns oficials. La indignació popular va convertir la vaga general en una insurrecció. Es varen aixecar barricades i es varen incendiar edificis religiosos. Més de 50 esglésies i convents cremaren o foren saquejats. El motí de Barcelona va durar una setmana i el govern de Maura va declarar l'estat de guerra, i va ordenar a l'Exèrcit sufocar la revolta. La Setmana Tràgica es va saldar amb 113 morts, 104 civils i 9 militars, i amb més de 2.000 detinguts i 5 condemnats a mort, entre ells el pedagog Ferrer i Guàrdia, que fou utilitzat com a cap de turc i que va ser ajusticiat, fet que va provocar un escàndol internacional. El rei Alfons XIII es va veure obligat a forçar la dimissió de Maura. Just després s'inicià el govern de Canalejas, que va realitzar l'intent de regeneració més important del sistema. Començaren les negociacions per separar Església i Estat, implantant un ensenyament laic, i s'aprovà la Ley del Candado, que limitava les noves ordres religioses.

Tota aquesta situació va provocar l'auge del moviment obrer. L'any 1910 es va fundar la CNT (Confederació Nacional de Treballadors). Aquest sindicat pretenia substituir el capitalisme burgès pel comunisme llibertari. Així mateix, a les eleccions de 1910 el PSOE va obtenir presència en el Congrés dels Diputats amb un escó per a Pablo Iglesias Posse.⁴ El govern de Canalejas, intentant millorar la qualitat de vida dels treballadors, reduïa la jornada laboral, aprovava la Llei d'accidents laborals, el dret de vaga, etc.; però també establia el servei militar obligatori. L'any 1912 es va aprovar la Llei de mancomunitats i es va negociar un tractat per al protectorat francoespanyol al Marroc. Dia 12 de novembre de 1912 fou assassinat a Madrid el president Canalejas per l'anarquista Manuel Pardiñas, fet transcendental en la política del país, ja que va deixar els liberals sense líder; aquests no ho pogueren superar durant la resta del regnat d'Alfons XIII, i es van dividir en diferents faccions irreconciliables. El rei va nomenar com a president el conservador Eduardo Dato, malgrat que el seu partit també estava tan fraccionat com els liberals, amb els mauristes en contra, la qual cosa va fer que el rei es convertís en àrbitre entre les diferents faccions. El sistema de torns estava en perill de mort.

4 1850-1925. Polític espanyol fundador del Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE) i de la Unió General de Treballadors (UGT).

A principis de 1891 Inca comptava amb 7.500 habitants i un augment constant de població que venia de la Part Forana, atreta fonamentalment pel creixement de la indústria sabatera. Aleshores hi havia a Inca dues escoles públiques, la unitària de nins i la de nines, que varen passar a les quatre que hi havia ja a l'any 1912, a més de les altres regentades per congregacions religioses i entitats privades.

El 14 de març de l'any 1900 es concedia a Inca el títol de Ciutat. Nombroses associacions, societats recreatives, sindicats obrers i entitats conformaven la seva vida cultural, les quals es foren ampliant a mesura que transcorria el nou segle, augmentava la població i amb ella el seu desenvolupament cultural. L'Ajuntament va realitzar una important tasca quant a festes o activitats escolars, així com en l'ordenació urbanística i l'embelliment de carrers i places. Es va crear el primer equip de futbol, es va construir el Teatre Principal, es van il·luminar els carrers amb llums de gas, es va dur el cinema i es va ocupar el quarter de General Luque. Així mateix, va néixer la societat cultural La Constància, la qual va establir l'auxili mutual.

La major part de la població no es preocupava de la vida política. Les seves vocacions anaven dirigides als cacics, que els asseguraven feina o els convidaven a beure. Destaquen com a figures polítiques de l'època Antoni Maura, del Partit Conservador, i Joan March i Ordines, que anava molt a la ciutat a veure els seus amics i fer negocis en una època de creixement econòmic, social i cultural. Durant tots aquests anys sempre va governar el Partit Conservador al consistori, i poques vegades eren elegits regidors d'altres formacions minoritàries.

3. LA JUNTA LOCAL D'INCA

L'estudi que ens ocupa en aquesta comunicació consta de 37 actes de sessions de la Junta Local d'Instrucció Pública d'Inca entre 1891 i 1912, a partir de dos llibres d'actes que hem pogut consultar a l'Arxiu Municipal d'Inca. El primer llibre reunia alhora les juntes locals d'Instrucció Pública i de Sanitat, i s'han transcrit les dotze actes que hi havia (des del 29 d'octubre de 1891 fins al 24 de març de 1903), i el segon, que era específic d'Instrucció Pública, recull les 25 actes restants entre l'1 de gener de 1904 i el 20 de maig de 1912. En aquest darrer període podem trobar dues actes especials; una primera a la qual no apareix la data, però que possiblement es va celebrar l'any 1908, i una segona amb data, però sense els noms dels membres assistents ni les seves signatures, que sembla com si no estigués passada a net, però en què es tracten temes importants.

Els membres més destacats que apareixen a les 37 actes són: Antoni Quetglas, Jaume Armengol (en diverses etapes), Joan Estrany, Antoni Serra, Bartomeu Martorell, Llorenç Nicolau, Joaquim Gelabert, Domingo Alzina (en diverses etapes), Joan Martorell, Antoni Amer, Francesc Llabrés i Antoni Ramis, com a presidents de la Junta (batles o tinents de batle); José María de Barcia Gómez i Andreu Morey Amengual, com a inspectors d'educació;

Mn. Bernardí Font, rector arxipreste de Santa Maria la Major, qui entre 1887 i 1913 actuava com a vocal nat durant tot el període estudiat; i Salvador Castañer Mulet, que signa com a secretari fins a juliol de 1908.

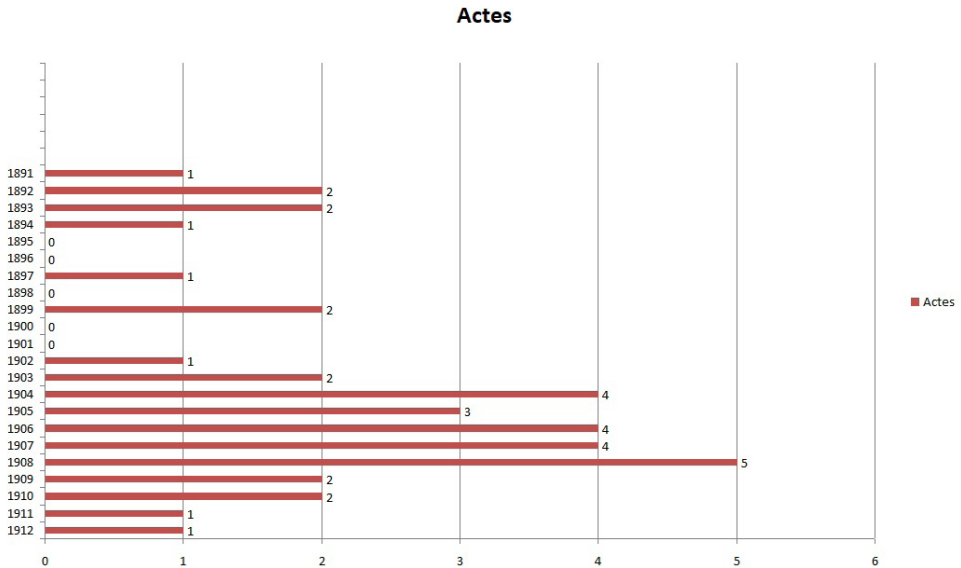

Figura 1. Actes de sessió de la Junta Municipal d'Instrucció Pública per anys.

Els principals temes que es tractaven eren: informes de l'inspector provincial després de visitar les escoles, aprovacions (o no) de pressuposts presentats pels mestres i les mestres, preses de possessió i cessaments de mestres, trasllats i jubilacions, gestió de places vacants, adquisició de material escolar i també per als col·legis, millora dels edificis escolars, higiene, exàmens finals públics i extraordinaris, revisió de les tasques que havia de realitzar la Junta, nivell acadèmic d'alumnes, premis escolars, obsequis, renovacions de membres de la Junta, matrícules de nins i de nines, assistència, treballs realitzats...

4. ACTES DE LA JUNTA LOCAL D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA D'INCA

ACTA DE 29/10/1891

MEMBRES ASSISTENTS: Antoni Quetglas (primer tinent de batle), José María de Barcia Gómez (inspector provincial), Bernardí Font, Joan Font, Maties Pujades, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: després de la visita ordinària del Sr. Inspector a les escoles públiques de nins núm. 1, regentada per Mateu Salas; nins núm. 2, per Jeroni Cloquell, nines núm. 1, per Maria Sastre; i nines núm. 2, per Antònia Mesquida, i realitzats els exàmens per part dels alumnes, aquests no arriben als coneixements que haurien de tenir per manca d'extensió en l'ensenyament que els pertoca, principalment a causa de l'elevat absentisme, sobretot de les nines. A les escoles privades, també visitades, on acudeixen 90 nins, nines i pàrvuls, els mestres fan el que poden per obtenir bons resultats. S'exhorta els mestres a posar més zel en les seves tasques. Sense altre tema a tractar s'aixeca la sessió.

ACTA DE 09/01/1892

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Joan Font, Maties Pujades, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària

RESUM DE L'ACTA: revisió del pressuposts presentats pels mestres de l'actual exercici econòmic. Un cop revisats s'aproven per unanimitat, i seran enviats a la Junta Provincial per a la seva aprovació definitiva. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA D'11/07/1892

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernat Rubert, Antoni Mateu, Joan Llobera, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: la Junta s'ocupa de les vacances i dels exàmens semestrals. Aquests es faran els propers 13 i 16 de juliol, i les vacances començaran el 17 de juliol i seran fins al 9 de setembre. Així mateix, es presenten els comptes del present exercici i els pressuposts pel proper curs, que són aprovats per unanimitat i enviats a la Junta Provincial. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 08/05/1893

MEMBRES ASSISTENTS: Joan Estrany (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Joan Font, Sebastià Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: es llegeix un comunicat en el qual el mestre de l'escola de nins núm. 2 Jeroni Cloquell informa que se li ha concedit plaça a l'escola de Mataró (Barcelona). La Junta proposa que se'n faci càrrec el capellà del poble fins que sigui nomenat un substitut. El mestre, abans d'anar-se'n, lliurarà els fons de l'escola, l'inventari del material (*menaje*) i altres documents escolars. De tot això s'informarà a la Junta Provincial. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 09/12/1893

MEMBRES ASSISTENTS: Joan Estrany (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Joan Font, Sebastià Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: es presenten els pressuposts elaborats pels mestres corresponents al present exercici. No s'aproven algunes despeses proposades pel mestre de l'escola de nins núm. 1 Sr. Sala, com l'adquisició d'una butaca nova, 8 cadires i pressupost per pintar les persianes. La resta del pressupost s'aprova per unanimitat, i seria enviat a la Junta Provincial per a la seva aprovació definitiva. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 03/04/1894

MEMBRES ASSISTENTS: Antoni Serra (primer tinent de batle), Bernardí Font, Joan Font, Joan Llobera, Bernat Rubert, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: es comunica la jubilació del mestre de l'escola de nins núm. 1 Mateu Sala Prohens. El substitueix de forma accidental Josep Pol Santandreu, amb molt bons resultats, motiu pel qual aquesta Junta sol·licita que continuï desenvolupant tan bona funció fins que la Junta Provincial resolgui la situació. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 30/09/1897

MEMBRES ASSISTENTS: Bartomeu Martorell (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Joan Font, Llorenç Nicolau, Joan Llobera, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: el batle informa que ha rebut una comunicació del mestre de l'escola núm. 2 de nins Josep Mateu Bauzà, demanant el trasllat a l'altra escola, plaça que quedarà vacant per la jubilació del mestre Jaume Mas Noguera. Després d'estudiar tota la normativa d'Instrucció Pública, la Junta decideix accedir a la petició del mestre sempre que la baixa per jubilació es dugui a terme. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 03/05/1899

MEMBRES ASSISTENTS. Llorenç Nicolau Fiol (batle i president de la Junta), José María de Barcia Gómez (inspector provincial), Bernardí Font, Bartomeu Martorell, Jaume Pujadas, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: l'inspector Barcia informa de la seva visita oficial a l'escola privada dirigida pel mestre Miquel Riutort, amb el títol elemental, i també a la d'adults. L'assistència era de 71 alumnes a la primera i de 25 a la segona. Considera el local adient i que es compta amb els materials adequats per a l'ensenyament; en destaca els bons resultats.

També informa de la visita a l'escola privada de nins dirigida per Joan Estany Mateu, amb 70 alumnes, escàs material, local en males condicions i "curts" resultats de l'ensenyament. El mestre exerceix sense títol professional.

Així mateix, va visitar el col·legi de primer i segon ensenyament dirigit pel llicenciat en Filosofia i Lletres Sr. Joan Font, amb bon local i materials, i 30 alumnes de la primera secció. Els resultats de l'ensenyament es consideren bons.

Visità també les elementals de nines i de pàrvuls servides per les Germanes Terciàries de Sant Vicenç de Paül i Franciscanes. Ambdues congregacions disposen de bons locals, de suficient material i amb resultats d'educació regulars a les quatre escoles.

També informa que durant aquell mateix dia s'han visitat les escoles públiques de nins i de nines dirigides per Josep Mateu, Josep Porcel, Maria Sastre i Antònia Mesquida; s'observa que l'ensenyament ofereix bons resultats a les escoles del mestre Mateu i de la mestra Mesquida, i regulars a l'escola de la mestra Sastre. Informa també que no ha pogut avaluar la del mestre Porcel, degut que els alumnes havien passat a la privada del Sr. Estrany quan l'escola havia quedat vacant i el mestre Porcel acabava d'arribar.

Per acabar, insta els membres de la Junta a visitar les escoles d'Inca i els informa que com cada any, pel mes de juliol, es realitzaran els exàmens públics i generals que preveu el Reglament, *estimulando así el celo de los Maestros y de las familias*. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 09/09/1899

MEMBRES ASSISTENTS: Joaquim Gelabert (batle i president de la Junta), Bernar-dí Font, Jaume Pujadas, Bernat Rubert, Antoni Grau, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: el secretari informa que, a més dels membres de la comissió permanent de primer ensenyament citats, hi assisteixen els vocals en concepte de pares de família i el capellà com a vocal nat. A més a més, acredita que no hi han assistit, sense haver justificat l'absència, els senyors Jaume Armengol Pas-cual, Llorenç Nicolau Fiol i Joan Llobera Guasp.

S'acorda que les sessions se celebraran el primer dimarts de cada mes a les 18 hores. Es donen a conèixer els pressuposts presentats pels mestres i les mestres de les escoles públiques corresponents a l'any econòmic 1899-1900. Acorden apro-var-los per unanimitat i remetre'ls a la Junta Provincial. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 05/05/1902

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), An-dreu Morey Amengual (inspector provincial), Antoni París, Rafel Payeras, Antoni Grau, Joan Llobera, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: l'inspector informa sobre la visita ordinària a les escoles pú-bliques de nins regentades pels mestres Josep Mateu i Josep Porcel, i la de nines dirigida per Maria Sastre; els resultats de les dues primeres són satisfactoris, i escassos i incomplets els de l'escola de nines. El mateix dia havia visitat l'altra escola de nines de la mestra Antònia Mesquida, assistida per una de les seves germanes amb la religió, i també visità les privades a càrrec de Miquel Riutort i Severa de Madariaga (Sant Vicenç de Paül i Germanes Terciàries); els resultats de les tres eren molt favorables. Les privades disposen d'uns bons edificis i bo-nes condicions pedagògiques que fan que els resultats siguin tan bons. Aques-tes ofereixen una educació i instrucció exemplar a l'alumnat, sobretot la de la Senyora Madariaga, que ha demostrat els seus coneixements i les seves bones condicions com a educadora d'infants.

Tenint en compte que les retribucions formen part de la dotació pressupostària de les escoles, l'Ajuntament classificarà l'alumnat en *puddientes* i *pobres*, i deter-minarà la quota que han de pagar els primers.

També es recorda que no es poden admetre alumnes que no tinguin l'edat reglamentària. S'anima els membres de la Junta que visitin les escoles i assisteixin als exàmens fi-nals d'abans de les vacances per incentivar el zel dels mestres, deixebles i famílies.

L'inspector acaba agraint la la deferència dels membres de la Junta cap a la infantesa i també que l'hagin acompanyat durant la visita. Els membres de la Junta destaquen la imparcialitat de l'inspector i *el recto proceder*. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 22/02/1903

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Antoni Grau, Joan Llobera, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: després de llegir i aprovar l'acta anterior, s'examinen els pressupostos enviats pels docents per a l'any 1903 i es consideren adequats per remetre'ls a la Junta Provincial.

Es proposa una terna formada pels senyors Joan Llobera Guasp, Jaume Roselló Gual i Pere J. Fiol Planas per al nomenament de delegat de la inspecció dels establiments d'ensenyament privat. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 24/03/1903

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Rafel Payeras, Sebastià Borràs, Severa de Madariaga, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: especial.

RESUM DE L'ACTA: es reuneixen els vocals nats i també els nomenats en virtut del Reial decret de 2 de setembre de 1902. El president informa que la sessió té l'únic objectiu d'organitzar la nova Junta.

Seguidament s'acorda que la reunió mensual tengui lloc el dia primer de cada mes a les sis de l'horabaixa, i en cas de ser festiu, el següent immediat. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

És la primera Junta de Severa de Madariaga.

ACTA D'01/01/1904

MEMBRES ASSISTENTS: Domingo Alzina (batle), Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: inaugural.

RESUM DE L'ACTA: s'obre el Llibre d'actes de la Junta d'Instrucció Pública. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 30/03/1904

MEMBRES ASSISTENTS: Domingo Alzina (batle i president de la Junta), Gregori Balaguer, Bernardí Font, Sebastià Borràs Guillem Mora, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: lectura de l'expedient de permuta entre Josep Mateu, mestre d'Inca, i Pere Morey, mestre de Binissalem. La Junta no hi posa inconvenient. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 19/10/1904

MEMBRES ASSISTENTS: Domingo Alzina (batle i president de la Junta), Gregori Balaguer, Bernardí Font, Sebastià Borràs, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: assistència de l'inspector d'educació Andreu Morey. Afirmar que, després de visitar les escoles, els resultats són regulars, tant en l'educació com en la instrucció dels alumnes. L'inspector suplica a la Junta que compleixi les seves obligacions respecte a les visites, millores dels locals i de la seva higiene. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 17/12/1904

MEMBRES ASSISTENTS: Domingo Alzina (batle i president de la Junta), Gregori Balaguer, Bernardí Font, Sebastià Borràs Guillem Mora, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: els professors han presentat els seus pressuposts per a l'exercici de 1905 i la Junta, després d'examinar-los detingudament, aprova enviar-los a la Junta Provincial per a la seva aprovació definitiva. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 14/07/1905

MEMBRES ASSISTENTS: Domingo Alzina (batle i president de la Junta), Gregori Balaguer, Bernardí Font, Sebastià Borràs, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: escoles públiques.

TIPUS DE SESSIÓ: especial.

RESUM DE L'ACTA: la Junta visita les escoles núm. 1 i 2 de nins, per realitzar exàmens públics i extraordinaris. La Junta va quedar suficientment satisfeta per la resposta dels alumnes de l'escola núm. 1, regida pel mestre Pere Morey, a les qüestions de religió i aritmètica, i molt satisfeta per la resposta dels alumnes de l'escola núm. 2, regida per Pere Cardona. Es continuarà a l'endemà amb les nines. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 15/07/1905

MEMBRES ASSISTENTS: Domingo Alzina (batle i president de la Junta), Gregori Balaguer, Bernardí Font, Sebastià Borràs, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: escoles públiques.

TIPUS DE SESSIÓ: especial.

RESUM DE L'ACTA: a l'escola de nines núm. 1, dirigida per la mestra Antònia Mesquida, on esperaven 61 nines dividides en diverses seccions, foren examinades de religió i moral, i en demostraren bons coneixements; i també de lectura i escriptura, i la Junta en quedà bastant satisfeta. Passaren després a l'escola de nines núm. 2, dirigida per la mestra Maria Sastre, amb un nombre molt inferior de nines, on va resultar ser bastant deficient l'ensenyament, segurament degut a l'edat avançada de la mestra, a la qual pregaren que inculcàs una major cura en l'assistència, fent-les comprendre els avantatges d'assistir a classe. Posteriorment la Junta va acordar remetre la certificació de les actes a la Junta Provincial. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 02/09/1905

MEMBRES ASSISTENTS: Domingo Alzina (batle i president de la Junta), Gregori Balaguer, Bernardí Font, Sebastià Borràs, Guillem Mora.

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: s'informa la Junta de la instància presentada per la mestra Antònia Mesquida, de l'escola de nines núm. 2, en la qual suplica que es traslladi la seva escola al local situat dins del convent de les Franciscanes, al qual pertany aquesta mestra, per a una major comoditat de les alumnes i menys trasllat de la mestra. Això suposaria de retruc el trasllat de l'escola de nins núm. 1 al local que quedaria buit i de l'escola de nins núm. 2, al de la de nins núm. 1. La Junta acorda per unanimitat no posar-hi inconvenient i executar aquests trasllats si ho aprova l'Ajuntament. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 18/02/1906

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Mateu Pujades, Guillem Mora, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: el president manifesta haver rebut una circular del governador civil en què explica les atribucions encomanades a la Junta perquè els seus membres se'n puguin fer càrrec. Els membres de la Junta acorden consignar que el fet de no haver posat en pràctica les mesures que disposa la circular és degut que les escoles han estat tancades per disposició de la Junta Provincial de Sanitat, a

conseqüència de l'epidèmia *variolosa*.⁵ També s'acorda que els primers dilluns de cada mes, a les 11 hores, es reuneixi la Junta per tractar tots els temes d'Instrucció Pública, i queda designat com a vocal de torn el Sr. Sebastià Borràs. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 15/03/1906

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Mateu Pujades, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: es llegeix la circular enviada pel governador civil de la província, en la qual es donen instruccions per realitzar els exàmens a les escoles públiques corresponents al segon trimestre de 1905. La Junta n'acorda els dies i les hores. Es recomana als mestres que convidin els pares dels alumnes a assistir a aquests actes per donar-los major importància. També es convida el regidor Sr. Gabriel Guasp a formar part de la Junta. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 30/03/1906

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Gabriel Guasp, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: escoles públiques.

TIPUS DE SESSIÓ: especial.

RESUM DE L'ACTA: es donen els premis als alumnes de l'escola de nins núm. 2 que han aconseguit l'excel·lent als darrers exàmens. Acte seguit es fa el mateix amb els de l'escola de nins núm. 1. Els premis són: un llibre titulat *Excursions per Mallorca* i la col·lecció "Lectures d'or". Així mateix, la Junta manifesta la decadència de l'escola núm. 1, per la poca assistència d'alumnes, i exhorta el mestre Pere Morey que posi de la seva part per aconseguir major nombre d'alumnes i millors coneixements. Seguidament, passen a l'escola de nines núm. 1, dirigida per Maria Sastre, que també deixa força a desitjar, i se suggereix a la mestra que es dediqui més al seu ministeri (era monja) i menys a educar. El premi, el llibre *Geografia de les Balears*, és lliurat a dues nines. Finalment acudeixen a l'escola de nines núm. 2, dirigida per la mestra Antònia Mesquida, i lliuren sis premis més; donen l'enhorabona a la mestra per la seva tasca. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

5 Malaltia infecciosa caracteritzada per febre alta i pústules que cicatritzen.

ACTA D'01/12/1906

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: segona convocatòria.

RESUM DE L'ACTA: es posen de manifest els pressuposts del proper exercici 1907 presentats pels mestres i les mestres. Una vegada revisats, es passen a la Junta Provincial per a la seva aprovació definitiva. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 12/04/1907

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Salvador Castañer (secretari).

LLOC. Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: es du a terme en presència del Sr. Inspector Andreu Morey, qui havia visitat les quatre escoles públiques per comprovar un nivell regular de coneixements dels seus alumnes. Exhorta l'Ajuntament a complir amb les seves obligacions de manteniment i higiene dels locals educatius. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 10/09/1907

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Josep Balaguer, Francisca Rigo, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: especial. Segona convocatòria.

RESUM DE L'ACTA: al marge figuren els components de la nova Junta Local de Primer Ensenyament. Seguidament es llegeixen les prescripcions del Sr. Governador i es declara legalment instal·lada la nova Junta Local d'Instrucció Pública d'Inca. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 22/11/1907

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Mateu Pujades.

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: segona convocatòria.

RESUM DE L'ACTA: es llegeixen els pressuposts del proper curs 1908 que han enviat els mestres i les mestres, i són remesos a la Junta Provincial perquè els aprovi. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 02/12/1907

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Mateu Pujades, Francisca Rigo, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: ordinària.

RESUM DE L'ACTA: el capellà Bernardí Font proposa que "s'instal·lin" els pares de la congregació de la Doctrina Cristiana per donar educació mercantil i comercial, idiomes i aritmètica; exigeixen només un local adequat per a les seves habitacions particulars i un altre per fer classes, tot admetent alumnes pobres que no pagarien res. Es proposa que utilitzin l'edifici ubicat al carrer de Can Dureta, on hi ha l'escola de nins, i que aquests es "moguïn" a l'escola de nines del Born, i que aquestes passin al convent de monges Franciscanes, al qual pertany la mestra. S'aprova la proposició i es trasllada a l'Ajuntament perquè la valori. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 16/06/1908

MEMBRES ASSISTENTS: Joan Martorell (primer tinent de batle), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Antoni Grau, Joan Ferrer, Joan Estrany.

LLOC: no s'especifica.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: es llegeix la comunicació del mestre de l'escola pública de nins núm. 1, que es queixa de la manca de condicions del local que té assignat, tant per habitatge com per fer classes. La Junta expressa la seva disconformitat i acusa el mestre de manca de netedat i abandó, de com té l'escola, els seus estris i la pròpia dependència.

Així mateix, sol·licita que la Junta Provincial no tengui en compte l'informe de l'inspector, per ser germà del professor Pere Morey, mestre de l'escola de referència. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA D'11/07/1908

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Sebastià Borràs, Bartomeu Fiol, Joan Ferrer, Antoni Grau, Salvador Castañer (secretari).

LLOC: no s'especifica.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: es detallen les dependències de la sala de classe i de l'habitatge de l'escola de nins núm. 2, que té com a mestre Pere Cardona, així com la de nines núm. 1, regida per la interina Francisca Pallicer; la de nins núm. 1, a càrrec de Pere Morey; i la de nines núm. 2, instal·lada en el convent de monges Franciscanes, a la qual pertany la mestra Antònia Mesquida. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 14/07/1908

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernar-dí Font, Sebastià Borràs, Bartomeu Fiol, Joan Ferrer, Antoni Grau.

LLOC: no s'especifica.

TIPUS DE SESSIÓ: extraordinària.

RESUM DE L'ACTA: es posen de manifest les matrícules de nins i nines, les faltes d'assistència, els treballs d'escriptura, aritmètica i dibuix fets pels alumnes du-rant el segon trimestre. La Junta considera que deixen molt a desitjar, sobretot els que fan referència a l'escola de Pere Morey. Els informes s'enviaran a l'inspec-tor provincial. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 16/07/1908

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Bernar-dí Font, Sebastià Borràs, Bartomeu Fiol, Joan Ferrer, Antoni Grau.

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: es comunica que es van fer exàmens als nins i les nines de les escoles públiques per part d'una comissió, que declara el següent: l'escola de nins núm. 1, a càrrec de Pere Morey, deixa bastant a desitjar. La de nins núm. 2 ofereix resultats regulars, perquè segons el seu mestre, Pere Cardona, els millors alumnes han passat a l'escola privada dels Germans de la Doctrina Cristiana. Així mateix, la de nines núm. 1, regida per la mestra interina Francesca Pallicer, ha donat resultats poc satisfactoris, tant en l'ensenyament com en altres tasques i educació en general, mentre que la de nines núm. 2, a càrrec d'Antònia Mesquida, amb una gran assistència de nines, ha donat bons resultats en tots els aspectes. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA (sense data, però dins l'any 1908)

MEMBRES ASSISTENTS: Jaume Armengol (batle i president de la Junta), Sebas-tià Borràs, Bernardí Font, Antoni Grau, Joan Estrany, Salvador Castañer.

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: després de la lectura per part del secretari del Decret de 7 de febrer de l'any 1908, la Junta acorda reclamar als respectius mestres la relació de nins (i de nines) que sàpiguen llegir, per poder remetre la informació a la Junta Provincial; a més a més, ratificar el costum dels dijous de realitzar passejos amb els seus deixebles i també celebrar una festa de fi de curs dia 24 de juliol. Així mateix, s'indica que "es desistirà" de realitzar les labors d'experimentació agrí-cola o industrial que tracta l'article 26 del Reial decret per no permetre-ho les circumstàncies de la localitat.

Seguidament s'aprova l'extracte d'acords adoptats per la Junta durant el curs escolar 1907-1908. Per acabar, s'informa dels projectes de pressupost presentats pels mestres i les mestres per a l'any 1909, que són considerats ajustats a la normativa i, per tant, aprovats. Tot i això, consideren que el de l'escola regentada pel mestre Pere Morey hauria de reduir la partida destinada a neteja del centre de 76,25 ptes. a només 40 ptes., per ser un local de recent construcció; també reduir la partida destinada a aigua de 19 ptes. a 6 ptes. degut al baix nombre de nins; i finalment, consideren que les 23 ptes. destinades a comprar una estufa s'haurien d'eliminar per no ser un objecte útil per a l'ensenyament i sí de comoditat per al professor. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 16/07/1909

MEMBRES ASSISTENTS: Antoni Amer (primer tinent de batle), Bernardí Font, Antoni París, Antoni Grau, Joan Estrany, Joan Ferrer.

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: es comunica que es van fer exàmens als nins i les nines de les escoles públiques per part d'una comissió, que declarà el següent: l'escola de nins núm. 1, a càrrec de Pere Morey, amb molt pocs alumnes, deixa bastant a desitjar. De la de nins núm. 2, dirigida pel mestre Pere Cardona, la Junta va quedar bastant satisfeta del resultats dels exàmens. De l'escola de nines núm. 1 de la mestra interina Francesca Pallicer, hi ha un bon nombre d'alumnes de les quals, si bé alguna va bastant avançada, no és aquesta la sensació general de la resta d'alumnes. D'altra banda, la de nines núm. 2, a càrrec d'Antònia Mesquida, amb una gran assistència de nines, ha donat bons resultats en tots els aspectes. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 24/11/1909

MEMBRES ASSISTENTS: no s'especifiquen els noms al marge. Al final de l'acta signen: Joan (il·legible), Bernardí Font, Antoni Grau, Margarida Aguiló, Josep Balaguer, Joan Ferrer, Joan Estrany.

LLOC: Ajuntament

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: es reuneixen per aprovar els projectes de pressupost elaborats pels mestres corresponents a l'exercici 1910. S'envien a la Junta Provincial. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 21/05/1910

MEMBRES ASSISTENTS: Francesc Llabrés (batle i president d'aquesta Junta). No surten al marge la resta de membres. Al final de l'acta signen: Francesc Llabrés, Antoni Grau, Antoni Peris, Andreu Morey (inspector).

LLOC: no s'especifica.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: compta amb l'assistència de l'inspector provincial Andreu Morey, el qual, després de la seva visita, informa dels resultats de les tres escoles, que segons ell han estat satisfactoris, manco els de l'escola de nins núm. 1, tancada per manca d'alumnes. Exhorta la Junta a difondre, a través d'un ban municipal, que l'escola de nins núm. 1 està oberta i que hi poden assistir els alumnes, i adverteix el mestre que tengui obert el local les hores reglamentàries. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 28/11/1910

MEMBRES ASSISTENTS: Francesc Llabrés (batle).

LLOC: Ajuntament

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: trasllat de l'escola de nins núm. 1, del carrer del Born al carrer de Can Dureta, i l'escola de nines núm. 1 passa al carrer del Born. S'acorda enviar comunicat a la Junta Provincial perquè ordeni ambdós trasllats. Es revisen i s'aproven els pressuposts per a 1911, i s'acorda enviar-los a la Junta Provincial. Només signa el batle Francesc Llabrés. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

ACTA DE 15/11/1911

MEMBRES ASSISTENTS: no apareixen els noms.

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: presidida pel Senyor Batle Francesc Llabrés, s'estudien i aproven els pressuposts elaborats pels mestres i les mestres. S'enviaran a la Provincial. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió. No signa cap membre.

ACTA DE 20/05/1912

MEMBRES ASSISTENTS: Antoni Ramis Salas (batle i president de la Junta), Bernardí Font, Josep Balaguer, Joan Estrany, Francesc Llabrés, Josep Siquier.

LLOC: Ajuntament.

TIPUS DE SESSIÓ: no s'especifica.

RESUM DE L'ACTA: el president informa sobre l'expedient de permuta entre el mestre Antoni Gelabert Cano i el mestre de Sóller Antoni Ferrer Fanals. La Junta l'accepta i l'aprova per unanimitat. Sense altre tema a tractar, s'aixeca la sessió.

5. CONCLUSIONS

En una època en què no existien gaires mitjans d'enregistrament (de cap tipus) ni per suposat unes comunicacions com les actuals en el món educatiu, les actes de les juntes locals i provincials d'Instrucció Pública constitueixen un important llegat que ens apropa moltíssim al dia a dia de l'educació d'un municipi o d'una província.

Per tant, la lectura d'aquestes actes ens ajudarà d'alguna forma a apropar-nos a l'entorn educatiu d'Inca de finals del segle XIX i principis del XX. Serà molt interessant llegir els informes dels respectius inspectors sobre els centres educatius públics i privats, l'alumnat i el professorat, les opinions particulars dels membres de la Junta davant qualsevol informació relacionada amb els mestres i les mestres, i el seu tarannà per a cada escola, les estratègies polítiques dels membres de la Junta que formaven part dels diferents consistoris durant aquell temps (assistència o no a les reunions, canvis de membres...), els problemes dels diferents edificis escolars tant a nivell estructural com organitzatiu i, en definitiva, qualsevol aspecte que d'una altra forma podria haver passat desapercbut.

Per acabar, cal destacar que en aquesta comunicació no ens hem limitat a transcriure literalment cada acta perquè consideram que estan a l'abast de tothom a l'Arxiu Municipal d'Inca; el que hem fet és resumir, simplificar i a vegades fins i tot interpretar el sentit de cada un dels escrits que estaven en castellà, perquè els lectors en general no tenguin cap problema a comprendre també els aspectes més específics de l'administració educativa d'aquell temps.

